

Masarykova základní škola, Stará Paka, okres Jičín

Název šablony:	PRIR2 – Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti přírodních věd
Vzdělávací oblast/oblast dle RVP:	6 – Člověk a příroda
Okruh dle RVP:	6 – 4 - Zeměpis
Tematická oblast:	Česká republika
Název vzdělávacího materiálu (výstižný popis tématu):	Středočeský kraj Žák získá konkrétní představu o funkci kraje jako správní jednotky, přírodních zajímavostí a jeho hospodářského postavení v rámci České republiky. Materiál slouží k výkladu, shrnutí učiva a opakování.
Kód vzdělávacího materiálu:	Prir- ...
Ročník:	IX.
Datum odučení vzdělávacího materiálu:	
Jméno autora:	Mgr. Pavel Antoš

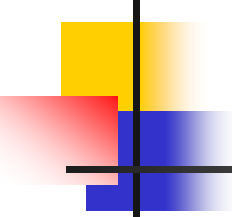
Středočeský kraj

Krajský úřad na Smíchově

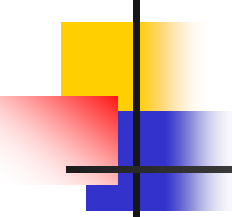

Řeka Sázava u Pikovic

Základní údaje

- Krajské město: Praha
- Rozloha: 11 014 km²
- Počet obyvatel: 1 287 277
- Hustota zalidnění: 116 obyvatel/km²
- Nejvyšší bod: Tok (865 m)
- Historické země: Čechy
- Počet okresů: 12
- Počet správních obvodů obcí s rozšířenou působností: 26

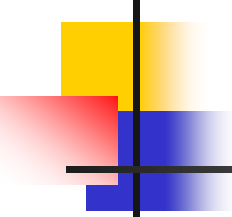

Poloha kraje

- Středočeský kraj a Praha jsou jediné dva samosprávné kraje, jejichž území je shodné jako u dříve vzniklých územně-správních krajů.
- Na rozdíl od ostatních krajů nemá své sídlo umístěno na vlastním území, ale je jím hlavní město Praha, které má status samostatného kraje.
- Středočeský kraj leží uprostřed Čech. Velikostí, počtem obcí i obyvatel patří mezi největší kraje v Česku.
- Kraj zcela obklopuje hlavní město Prahu a dále sousedí na severu s územím Libereckého kraje, na severovýchodě s Královéhradeckým krajem, na východě s Pardubickým krajem, na jihovýchodě s krajem Vysočina, na jihu s Jihočeským krajem, na jihozápadě s Plzeňským krajem a na severozápadě s Ústeckým krajem.

Kraj je vymezen územím 12 okresů: Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram, Rakovník.

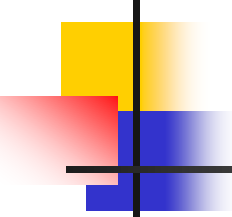
Přírodní podmínky

- Územně náleží k **Českému masivu**, který je jednou z nejstarších částí evropské pevniny. Krajinný reliéf přechází z rovinatého severu v blízkosti toku Labe ve vrchovinnou jižní a jihozápadní část kraje.
- Nejvyšším bodem území je **Brdský vrchol Tok** v okrese Příbram, nejnižším je hladina **Labe** v okrese Mělník.

Ve svazích Toku

Průmysl, zemědělství, doprava

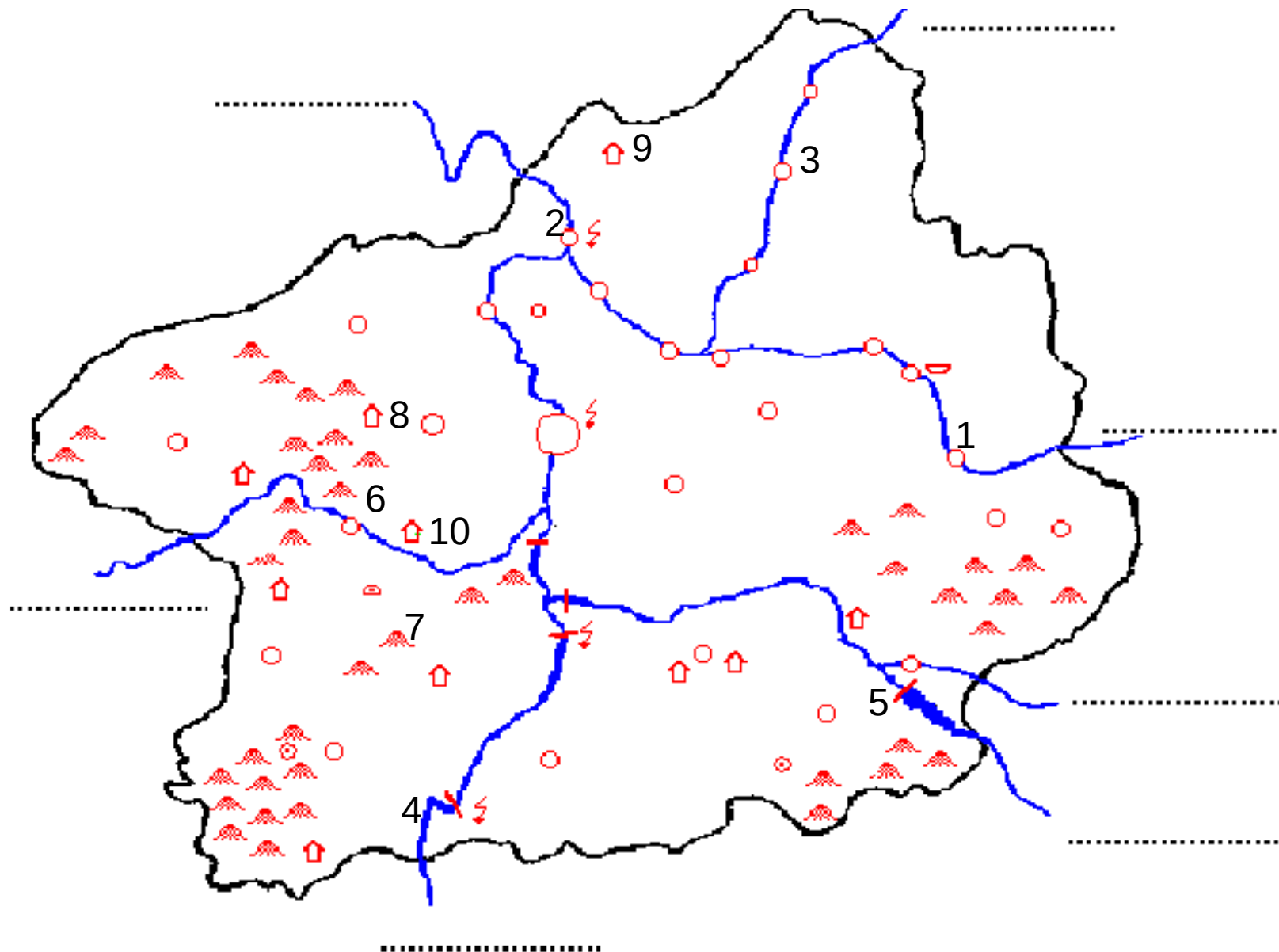
-
- Stěžejními průmyslovými odvětvími jsou **strojírenství, chemie a potravinářství. Škoda Mladá Boleslav** se stala podnikem celostátního významu.
 - Několika významnějšími podniky je zastoupeno i **sklářství, keramika a polygrafie**. Ustup zaznamenaly dříve tradiční obory těžba uhlí, ocelářství a kožedělný průmysl.
 - **Zemědělská výroba** těží z vynikajících přírodních podmínek v severovýchodní části kraje, kraj vyniká hlavně rostlinnou výrobou – pěstováním pšenice, ječmene, cukrové řepy, brambor, v příměstských částech ovoce, zeleniny a okrasných rostlin. Rozvíjí se pěstování energetických plodin, zejména **řepky olejky**.
 - Středočeský kraj má kromě Prahy nejhustší, ale také nejpretíženější dopravní síť v republice.

Středočeský kraj - procvičování

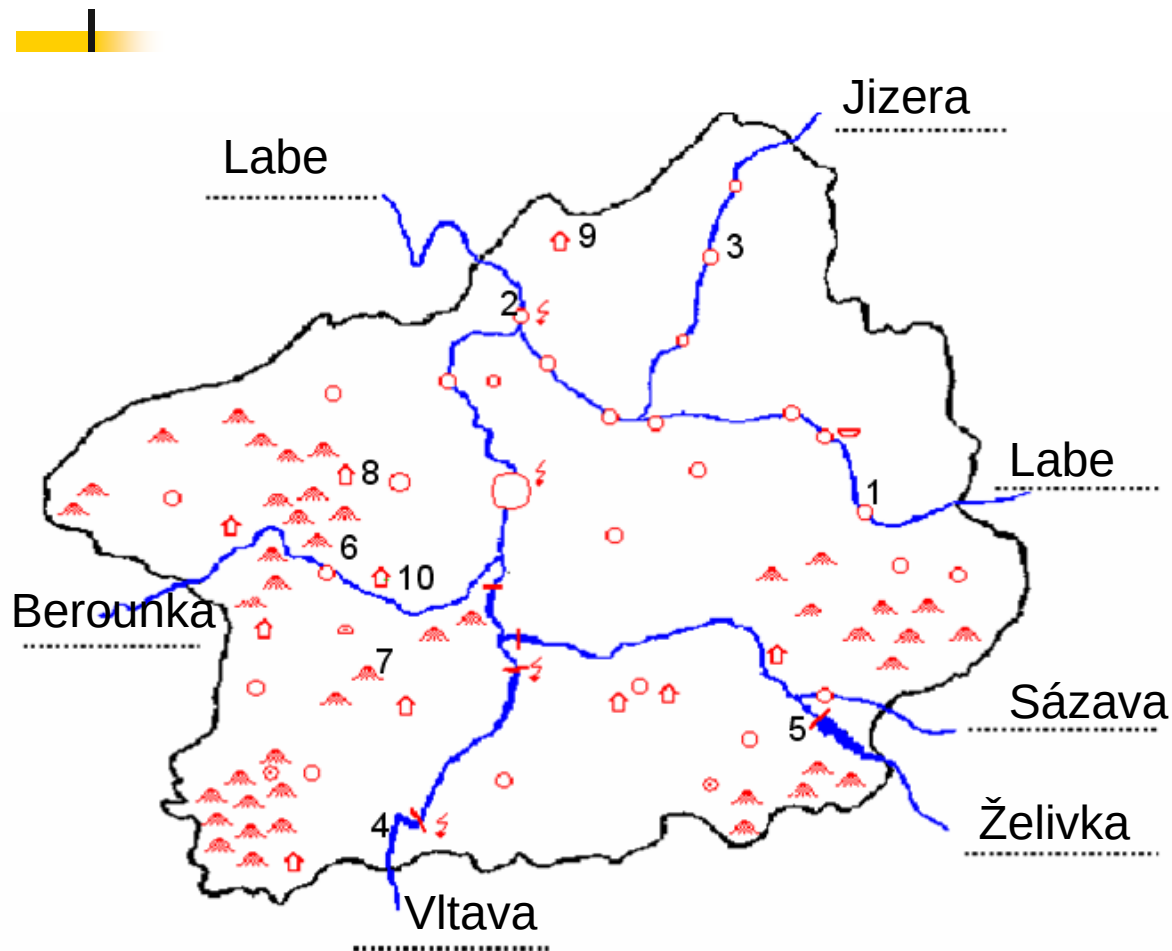

Středočeský kraj

(doplňte názvy k číslům a názvy řek)

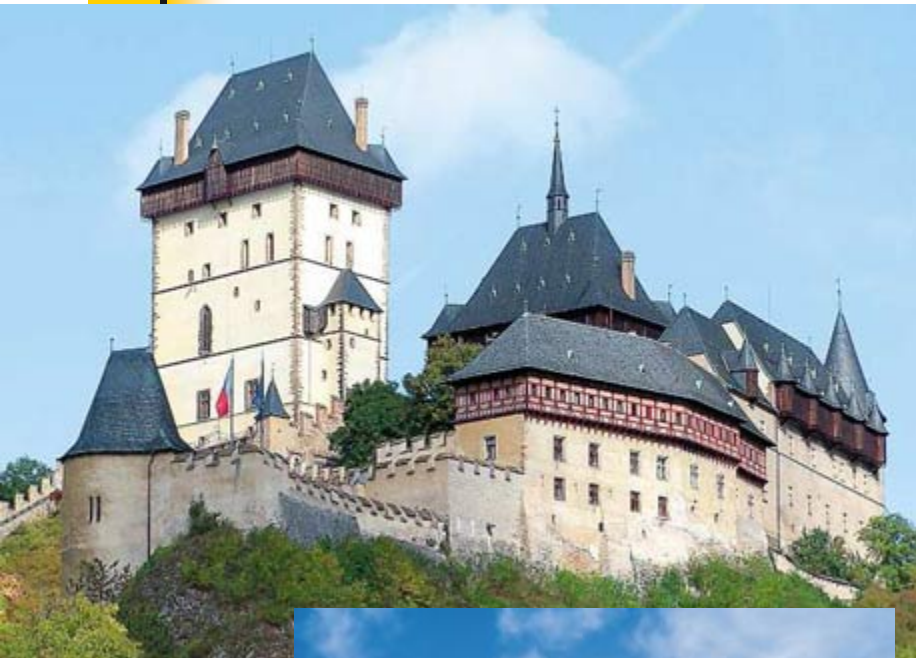

Řešení

- 1 – Kolín
- 2 – Mělník
- 3 – Mladá Boleslav
- 4 – Orlík
- 5 – Švihov
- 6 – Beroun
- 7 – Brdy
- 8 – Lány
- 9 – Kokořín
- 10 - Karlštejn

Přiřad' názvy k objektům: Okoř, Poděbrady, Karlštejn, Kutná Hora

Přiřad'te k sobě pojmy

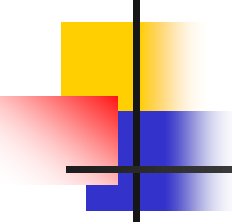
-
- Mladá Boleslav
 - Kolín
 - Kutná Hora
 - Neratovice
 - Poděbrady
 - Křivoklát
 - Slapy
 - Sázava
 - Stará Boleslav

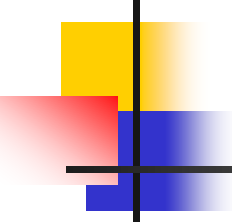
- TPCA auto
- UNESCO, tabákové výrobky
- Lázně
- Auto Škoda Volkswagen
- UNESCO biosférická rezervace
- Přehradní nádrž
- Řeka, vodáctví
- Zavražděn sv. Václav 935
- Spolana (chemický průmysl)

Střediska průmyslu:

- Mladá Boleslav – Auto Škoda Volkswagen
- Kolín- TPCA – auta
- Kladno – hutě
- Neratovice – Spolana (chemický)
- Kralupy – Kaučuk (chemický)
- Poděbrady – lázně
- Rakovník – prášky na praní, dlaždice, pivovar Krušovice (u Rakovníka)
- Beroun – hutě, vápno, cementárna
- Příbram – uran, dříve stříbro
- Mělník – cukrovar, tepelná elektrárna
- Kutná Hora – tabák
- Benešov – Danone
- Vlašim – zbraně
- Velké Popovice - pivovar

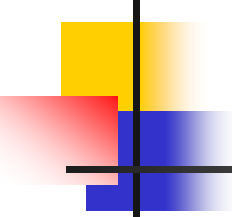
Turistika, rekreace

-
- CHKO 5 oblastí: Český ráj, Český kras – Koněpruské jeskyně (koněpruské růže – unikát), Kokořínsko, Křivoklátsko, Blaník
 - Historické objekty:
 - Karlštejn - u Berouna
 - Křivoklát - Křivoklátsko - UNESCO
 - Konopiště – u Benešova
 - Kutná Hora – chrám sv. Barbory - UNESCO
 - Příbram – Svatá hora u Příbrami
 - Střediska rekreace:
 - Přehrady: Orlík, Kamýk, Slapy, Štěchovice, Vrané nad Vltavou,
 - Řeky: Berounka, Sázava – rekreace, vodáci, chaty

Shrnutí

- Je spojen četnými vazbami (rekreace, hospodářství, historie) s Prahou.
- Vyniká automobilový, strojírenský a chemický průmysl.
- Četné jsou zde historické památky (Kutná Hora, Karlštejn, Křivoklát, Lány, Konopiště atd.) a CHKO.

Seznam literatury

- Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií Česká republika, Fortuna 2005
- http://www.jindrichpolak.wz.cz/skola_prezentace9.php
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/K%C5%99ivokl%C3%A1t>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C5%99edo%C4%8Desk%C3%BD_kraj
- http://www.google.cz/search?q=st%C5%99edo%C4%8Desk%C3%BD+kraj&hl=cs&prmd=imvns&source=lnms&tbm=isch&ei=XxBCT-PPIMnj4QTglpTICA&sa=X&oi=mode_link&ct=mode&cd=2&sqi=2&ved=0CBkQ_AUoAQ&biw=1280&bih=575
- Materiál je určen pro bezplatné využívání pro potřeby výuky a vzdělávání. Jakékoli další využití podléhá Autorskému zákonu.